ՓՈՐՁ

ԹԻՒ 1239 — ՇԱԲԱԹ — 1877 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24

ԱԶԳԱՅԻՆ

Շատ իրաւունք ունիմք բաղմայ հետ յաճախ գանգատելու, թէ մեր ազգային ժողովները, խորհուրդները և հոգաբարձութիւնները իրենց սուղ ժամանակին մեծագոյն մասը անոտի և անկարևոր խնդիրներով կանցուցանեն։ Շատ իրաւացի է այս գանգատն. ապացուցանելու համար անհամար եղելութիւններ կան։ Այս ցաւալի պատճառաւ է, որ բաղմաթիւ էական խնդիրներ երկար ժամանակներ անլոյծ ու բարձի թողի կը մնան, որոց մէկն է Մուրատեան կտակի խնդիրը։ Խնդիր մը՝ որոյ յօգուտ ազգին կարգադրութեան համար ո՛չ միայն մայրաքաղաքիս ազգայնոց կողմանէ մեծ փոյթ ու փափաք կ'յայտնուի, այլև աշխարհի ամեն կողմը ցան և ցիր գտնուող ամեն հայ նախանձախնդիր է այս մեծ բայց կորուսեալ իրաւանց ա՛յլևս տէր կանգնիլ։ Դեռ քանի մը շաբաթ է, որ Զմիւռնիոյ Գրիգ-աղաճի երկու պատուարժան ազգայնոց դիտողութիւններն Պատրիարքարանի ուշադրութեան մատուցինք։ Այսօր ալ Փարիզէն դարձեալ մեր մեծարգոյ թղթակցին դեկտ. 8/20 թուով մէկ դրութենէն հետագայ տեղեկութիւնները քաղելով կներկայացուցնեմք։ Յայտնի պիտի տեսնուի թէ, Փարիզի մէջ Մուրատեան վարժարանի շէնքը այսօր ի՞նչ լքեալ վիճակի մէջ է և որո՞ց հաճոյից խաղալիկ դարձած է։

«Հապա՛ Մուրատեան դպրոցը, կըսէ.— «Մխիթարեանք տեսնելով որ այժմ եթէ «ո՛չ անկարելի դէթ խիստ դժուարին «է վտճառել սոյն վարժարանը, գիտէ՞ք «ի՞նչ են մտածեր և ի՞նչ կընեն.— կցա«ւին որ այդ ահագին շէնքը պարապ «կը մնայ. սենեակները մեծ մասամբ «գաղղիացի պապական ընտանիքներով, «դատարկապորտնելով լեցուցեր են, «զոմանս ի շնորհս և զայլս քիչ շատ «վարձքով. չմոռնանք ըսելու թէ չորս «ալ լուսաւորչական, և մէկ քանի ալ «պապական հայ երիտասարդք կան, ո«րոնք նոյնպէս ի շնորհս ընդունուած «են 10 ական ֆրանք ամսականով. մի«այն մի երիտասարդ կայ, որ փող մը «չվճարէր ի շնորհս վերապատուելի «տեսչին։ Արդեօք Մխիթարեանք չէին «կարող աւելի մի օգտակար միջոց խոր«հիլ և գործադրել Մխիթարեանք լաւ «գիտեն, որ այսօր Փարիզի Հայ ուսա«նողք մեծ մասամբ ներկայ պատերազ«մին պատճառաւ նուազ անձկութեան «և թշուառութեան մէջ չեն. միթէ կա«րելի չէ՞ր և չէ՞ սոյն ուսանողաց հրա«ւէր կարդալ, ուսումնարանի դրները «և սենեակները նոցա առջև բանալ որ «դային սոյն շէնքին մէջ պատսպար«ուէին, և փոքրանակ դուրսը 30, 40, «50 ֆր. բնակարանի վարձք վճարելու՝ «10 ական ֆր. ամսական վճարելով իրենց «ուսմունքը շարունակէին, առանց մը«տածելու թէ, ա՛հ, ի՛նչպէս պիտի վը«ճարեմ այս ամիս սենեակին վարձքը՝ «որով՝ կարծեմ՝ դպրոցը աւելի օգտա«կար նպատակի ծառայեցուցած կըլլա«յին։ Սակայն, ինչո՞ւ այսպիսի միջոց«ներու չենդիմեր. չա՛տ պատճառ... «Տէր տեսցէ և այց արասցէ»։

Ի ներկայութեան Ս. Պատրիարք Հօր, բարձրաստիճան եկեղեցականաց, և բազմաթիւ յուղարկաւորաց, յուղարկաւորութեան շքեղ հանդէս մը կատարուեցաւ Խասգիւղ Հինգշաբթի։

Հանգուցեալը՝ Նորին բարձր սրբազնութեան մեծ մայրը, 95 տարեկան բարեբաղդի՛կ տիկին մ՚էր։

Տասներորդ նամակի մնացորդ՝ Վսեմ. Ստեփան փաշայի Ասլանեան։

Մի՛ ըսեր, մի՛ մտածեր անդամ, կաղաչեմ, թէ «ըսածս չափազանցութիւն է» և թէ «մեր տղայք, Հայոց զաւակունք թէև անշարժ կը մեծնան, բայց Եւրոպացւոց տղոցմէն աւելի ուժեղ են և ուշիմ». ասի ստոյգ է ըստ մասնեայ, բայց առաջարկութիւնս չի ջրեր. ասի պարզև մ՚է որ Աստուած մեզ շնորհեր է։ Մեր տղայք՝ թէև ո՛չ ամենը, ուժեղ են ի ծնէ, և ուշիմ ի բնէ. բայց միթէ միշտ ասանկ պիտի մնա՞նք ազգովին. ես կը կարծեմ թէ ասոր բուն բնական պատճառը՝ դեռ գրեթէ ամենուս արեան մէջ հայրենական երկրի կենդանարար զօրութեան դէթ ըստ մասնեայ տևողութիւնն է. քիչ մարդ կայ մէջերնիս որոյ մեծ հայրը կամ մեծ մայրը Վանէն, Կեսարիայէն կամ Ակընէն եկած չըլլայ. ասոնք մեզ անխառն և զօրաւոր արիւն տուած են ի ժառանգութիւն. բայց մենք ի՞նչ կուտանք մեր զաւակաց, և մեր թոռներուն արիւնն ո՞վ պիտի քննէ հասկնալու համար թէ ինչէ՞ կը բաղկանայ. ուստի քանի որ ազգային արեան վերանորոգիչ աղբիւրը երթալով ցամքելու վրայ է գէ՛թ Պոլսոյ համար, պէտք է բնութեան օրինաց հետևինք և եւրոպական ընթացքով շարժման մէջ զարգացուցանենք մեր զաւակունքը։ Եւ ի՞նչ կը կորսնցնենք եթէ ասոնք արդէն ուժեղ և զօրեղ եղած ըլլան ամենն ալ. միթէ պարարտ հող ունեցող պարտիզպանը աղբ (կիւպրէ) գործածելու ըլլայ նէ, կը մնասի՞. ընդհակառակն պտուղներն աւելի առատ և անհամեմատ խոշոր և համով կըլլան. մե՛նք ալ այնպէս ընենք, թէ՛և զԵւրոպացիս գերազանցելու փտանգ կենայ առջևնիս։

Բայց մի՛ վախնար, Եւրոպացւոց հասնելու անդամ շատ բանի կարօտ ենք. մեր ամենէն ուժեղ տղայն երկու կանգուն բարձրութեամբ տեղէ մը վար ցատկելու դժուարութիւն կը կրէ. իսկ Եւրոպացիք տասներկու կանգուն բարձրութեամբ ուղղաձիգ և հարթ շէնքերու երեսն ի վեր սողոսկելով վեր կելնեն, մարմնամարզուբեան շնորհիւ. այս ամեն բարեաց փոխարէն մեր տղոց դանդաղ ոյժը կը բաւէ՞. ես չեմ կարծեր. և ասոր համար կառաջարկեմ որ Մարմնամարզութիւնն օրէնք ըլլայ մեր դպրոցներուն մէջ և ջանանք յառաջ վարենք մեր ազգային կրթութիւնը յամենայնի, զի Եւրոպա ամբողջ Պիզմարքին փափաքին համեմատ դպրոց և զօրանոց դառնալու վրայ է, և Արևելք Եւրոպոյ հետևելու վրայ է. պատրաստ ըլլամք ամենայնի։

Ե՞ ըստ որում չկայ մեր մէջ Մարմնամարզի դասատու, կամ Եւրոպայէն բերենք՝ զի այս հնարաւոր է, և կամ մեզնէ մարդ ղրկենք Եւրոպա ուսանելու և ապա գալ մեր տղոց մեր վիճակին պէտք եղած չափով ուսուցանելու համար,

Աշխարհագրութիւն.—Այս ուսմունքն ալ բոլորովին տարբեր մեթոտով կը սովրեցուններ գերմանացիք. փոխանակ Զինաստանի Եանկ-ցը-քեանկ գետը սովրեցուներլու Հայ տղու մը որ Եփրատայ անունն ալ դեռ չէ լսած, և բնակած Կոստանդնուպօլսոյ քաղաքին քանի՛ արուարձան ունենալն և ամեն մէկուն մէջ քանի՞ Հայ կենալը չ'գիտեր, ինչպէս մենք կընենք, Աւստրիացիք իրենց մայրաքաղքի նկարագրութենէն կ'սկսին տղոց աշխարհագրութեան դասը, և այն ալ նախ գտնուած դասարանին, դպրոցին փողոցին և արուարձանին դիրքը, ձևը և այլ աշխարհագրական գիտելիքն ուսուցանելով և ապա քաղաքին դիրքին, տարածութեան, հրապարակներուն, մեծագործ շէնքերուն ևն անցնելով։

Բայց կը տեսնեմ որ շատ երկարեցաւ նամակս, և հարկ չկայ առաւել ե՞կարաբանելու առ՝ի հասկցունել թէ իւրաքանչիւր ուսումն և գիտութիւն մասնաւոր եղանակ ունի ուսուցման, և այս եղանակներն սովրելու համար Եւրոպա դիմելու ենք. բայց միայն այս չէ՛, ուրիշ պատճառ մ՚ալ ունինք մեր ապագայ դաստիարակներն յԵւրոպա աշակերտութեան ղրկելու. արդէն քանիցս խօսքն ըրինք թէ դպրոցաց մէջ տղոց միայն ուսումն առնելու հոգ պիտի չ'տանինք, այլ անոնց բարոյական և քաղաքավարական կրթութեա՛ն ալ խնամք ընել պարտքերնիս է. արդ՝ ասոր համար գալու այս տեղ տեսնելու է թէ դաստիարակք ինչպէ՞ս կը վարուին աշակերտաց հետ, և ինչպէ՞ս անոնց քաղաքավարութեան համարձակութեան հետ մեծերու հետ պատկառանօք, իրարու հետ սիրով և փոքրկանց հետ գորովով վարուիլ կը սովրեցուններ։ Նախակրթարանաց մէջ առաջին, երկրորդ և երրորդ կարգերուն մէջ ուր տղայք 7, 8, 9 տարուան են, դաստիարակք եղակի կրնան խօսիլ դուռ ըսելով. իսկ անկէ վեր կարգերուն համար այսինքն տղու մը 10 տարեկան ըլլալէն ետքը, այլևս դաստիարակն անդամ չկրնար հետը հզական դէմքով խօսիլ, զի մեծին անքաղաքավարութիւն է և տղուն անպատուութիւն. պէտք է դուռ ըսէ և ըստ այնմ տղոց հետ վարուի, զի դաստիարակը տղուն օրինակ կը հանդիսանայ յամենայնի; և պէտք է ինք քաղաքավար ըլլայ՝ որպէսզի աշակերտն ալ իրեն հետևի. բաղդատէ՛ հիմայ այս մասին մեր դպրոցներուն վիճակը, և դատէ՛ թէ իրաւունք ունիմ թէ ո՛չ։ Բայց ասի՝ դպրոցական ներքին կարգադրութեանց վերաբերեալ կանոններ կան, պատուոյ, պատժոյ տնօրինութիւնք, հարցափորձ, հարցաքննութիւն, օրագրութիւն ևն. ասոնց ամէնը վերջին ծայր կատարելութեան հասած են այս տեղի վարժարանաց մէջ. պէտք է ասոնք ալ սովրիլ և յամենայնէ օգուտ քաղել մեր զաւակաց ապագայ դաստիարակութեան ընթացքին համար։

Դաստիարակաց վրայ այսքան խօսելէն ետքը կանցնիմ դասագրքի խնդրոյն. բայց ներէ՛ որ կանխաւ յայտարարեմ թէ իմ միտքս մեր դպրոցաց արդի վիճակը քննադատել և պախարակել չէ. քաւ լիցի. եթէ իմ զարմանքս հրաւիրող բան մը կայ, այն ալ մեր դպրոցաց

արդի վիճակն է, թէ՛և շատ պակասաւո՛ր ալ ըլլալը գիտեմ. զի ազգիս քաղաքական և ընկերական և նիւթական վիճակը քաջ գիտնալով և տեսնելով որ առ Տէրութիւնն ունեցած ամեն պարտքը կատարելէն ետքը, առանց ուրիշ տեղէ օգնութիւն ընդունելու, ինք իր ներքին պէտքերը կը հոգայ, Եկեղեցին կը շինէ, Քահանայք կը պահէ, հիւանդանոց և որբանոց կը հիմնէ, աղքատն ու որբը կը խնամէ, և դպրոց և վարժարան կը կանգնէ ու տղոց դաստիարակութեան ջանք և խնամք կը տանի, այլևս չէ՛ ներելի ինձ և ո՛չ ումեք պախարակել դպրոցական վիճակնիս և անուղղակի նախատանաց ենթարկել բոլոր անոնք որ անձնուիրաբար հոգ կը տանին ազգային դաստիարակութեան, և նոյն իսկ մեր ազգային դաստիարակներն՝ որ թէպէտ ամսական վարձով կաշխատին, սակայն այնքան չնչին է առածնին և այնքան տխուր ապագայնին, համեմատելով եւրոպական դաստիարակութեան պաշտօնակալաց (որոց ճոխ վիճակին և հաստատ ապագայի տնօրինութեանց վրայ ուրիշ անգամ կը դրեմ ձեզ) որ ես չեմ վարանիր զանոնք ալ անձնուիրաց կարգը դասել և քաջալերել։ Սակայն ամեն ազգասիրի պարտքն է ազգին բարւոքմանն հոգ տանիլ, և այս ալ պակասը ճանչնալով և պէտքը լեցունելով կըլլայ. ես ալ այս դիտմամբ, թէև քիչ մալ անդգալապէս բերեալ, մտայ մեր դպրոցական վիճակին քննադատութեան։ Ուստի ներում խընդրելով եթէ յակամայից զոք ցաւցուցի, կանցնիմ Դասագրքի խնդրոյն, առաջիկայ շաբթու։

Ս. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

Եգիպտոսի պատուարժան ազգայնոց մէջ ի նպաստ Հայ գաղթականաց եղած հանգանակութեան ցուցակն է, զոր հրատարակել խոստացած էինք։

	Ֆր.	Սմ.
Տ. Մեսրոպ Սրբազան	100	
Գ. Կ. վէ մախտումի Յակոբ	30	
Ոմն	200	
Տիգրան պէյ	50	
Պօղոս էֆէնտի Կարապետեան	252	50
Տիկին Պ. էֆ. Կարապետեանի	20	
Ոմն	10	65
Զէնոբ պէյ գալֆա	13	
Մելքոն էֆ. Երկանեան	3	
Ոմն	6	50
Տ. Տ. Ղոնճաեան	10	
Գառնիկ աղա Գալֆաեան	10	
Գ. Մ. Շ. Զալեան	20	
Կարապետ էֆ. Միքայէլեան	25	50
Մարտիկ աղա Քէրէստէճեան	20	
Եղիա աղա Կարապետեան	10	
Յարութիւն աղա Ճամճեան	2	50
Բարթիկ աղա Նահապետեան	20	
Կարապետ աղա Մաճառ	1	
Ղազարոս աղա Քէհրիպարճեան	5	
Մկրտիչ աղա Յակոբեան	10	
Մինաս աղա Բարսեղեան	5	
Բիւզանդ աղա Ալիքսանեան	5	
Գէորգ աղա Միքայէլեան	5	
Յովհաննէս աղա Կարապետեան	5	
Եուսուֆ աղա Եաքուպեան	2	50
Գէորգ աղա Օհաննէսեան	3	
Եղբայր Արթինեան	2	
Տիգրան աղա Մկրտիչեան	40	
Եղիա վէ Իսկէնտէր աղալար	20	
Հօճա Հաննա Ասիս	5	
Կարապետ աղա Օհաննէսեան	2	
Ազարիկ աղա Տէրվիշեան	5	
Ներսէս աղա Սրբմաքէշ	4	
Պետրոս աղա Նիշասթաճեան	3	
Սարգիս աղա	3	
Գրիգոր աղա Զորլու	12	50
Մաթոս աղա	5	
Ասատուր էֆ. Շէրիթճեան	10	
Ռուբէն աղա Թու[illegible]մպաճեան	5	
Սարգիս աղա Դ[illegible]ան	10	
Անթիմոս աղա [illegible]եան	5	
Գ. Խ. աղա Մ[illegible]	5	
Գէորգ աղա Մ[illegible]ան	15	
Գաբրիէլ աղա Զալեան	10	
Մինաս աղա Եադուպեան	10	
Օհան աղա Կիւլաբեան	2	
Նաղար աղա Քիւլանճեան	5	
Բարսեղ աղա Յարութիւնեան	2	25
Արթին աղա Պախթիարեան	5	
Սարգիս Ս. Մէլիքեան	5	
Մ. Սարգիս աղա Ա. Լամզարեան	2	
Համբարձում աղա Գրիգորեան	5	
Մ. Թ. աղա Բէյիզեան	20	
Մկրտիչ աղա Զնծալեան	11	75
Մարտիրոս աղա Սարգիսեան	5	
Օվակիմ աղա Սաաթճը	2	50
Յակոբ աղա Աթթարեան	5	
Վանլը Խաչիկ աղա Սահակեան	10	
Մարտիրոս աղա	6	75
Բ. Ա. Բրիմ պիրատէրլէր	25	25
Սարգիս աղա Հաճաթեան	5	
	1136	15

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կրօնական ժողովոյ Ազգ. Կենդրոնական Վարչութեան

Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս Նարպէյ ըստ յանձնարարութեան նախորդ Ազգ. Կրօնական ժողովոյ՝ ՆԱԽՆԱԿԱՆ և ԿՐԹԱԿԱՆ երկու քրիստոնէականներ հրատարակեց ի պէտս ազգային վարժարանաց։

Ներկայ Կրօն. ժողովն ալ կարդալով զայնս՝ շնորհակալ եղաւ Գեր. Հեղինակին և որոշեց յայտարարել պաշտօնապէս Ազգ. լրագրաց միջոցաւ, թէ ինչպէս ցարդ Ազգ. Պատրիարքարանի արտօնութեամբ հրատարակեալ քրիստոնէականները, նոյնպէս և այդ երկու դասագիրքերն՝ մեր ազգային վարժարանաց մէջ կրնան դասախօսուիլ ըստ ուղղափառ դաւանութեան առաքելական եկեղեցւոյ մերոյ Հայաստանեայց։

21 դեկտ. 1877

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ներկայ քաղաքականութեան հանելուկին մէկ հանգոյցը լուծուած կհամարուի այսօր։ Ռուսիա պատասխաներ է Անգղիոյ սա՛ իմաստով, թէ Ռուսիոյ և Թուրքիոյ մէջ հաշտութեան բանակցութիւն սկսելու համար նախապէս զինադադար պէտք է, և թէ՝ Բ. Դուռը կրնայ իւր զինուորական հրամանատարաց միջոցաւ ռուսական հրամանատարաց դիմել, երբ ուզէ, որոց արդէն հրահանգ ու հրաման տրուած է իւր կողմանէ։ Կայաւելուն, թէ Ռուսիա այս պատասխանը անուղղակի կերպիւ Բ. Դրան ալ հաղորդած է Աւստրիոյ կառավարութեան և նորա դեսպանին միջոցաւ։ Դիւրաւ կմակաբերուի ասկէց, թէ Անգղիոյ միջնորդութիւնն ընդունուած չէ, և Ռուսիա արդարև հաստատութեամբ որոշած է սա՛ և է միջնորդութիւն չընդունիլ, այլ խնդիրն ուղղակի Բ. Դրան հետ կարգադրել։ Այս պատասխանին վրայ, Անգղիոյ նախարարութիւնը վեր ի վայր եղեր է. յաճախ նախարարաց ժողովներ եղեր են, և մինչև իսկ գիշերները. սակայն մինչև ցարդ յայտնի չէ թէ արդիւնքն ի՛նչ եղած է։ Շատ դուշակութիւններ ու դիտողութիւններ կըլլան. մանրախոյզ կնկարագրեն մինչև իսկ անգղիական իւրաքանչիւր նախարարաց և մանաւանդ գլխաւոր նախարարին վարքն ու բարքը, և վերջապէս դժուարին կըլլայ որոշ գիտնալ Անգղիոյ բռնելիք ընթացքը։ Անգղիոյ զինուորական պատրաստութիւնները՝ որ Բլէնիմայի անցքէն յետոյ վերստին սկսան, բաւական չեն համարուիր վճռել թէ պատերազմ պիտի հրատարակէ ընդդէմ Ռուսիոյ. որովհետև ներկայ խընդրոյն մէջ ուրիշ անգամալ տորմղի հանդերձանք և զօրաց շարժում տեսնուեցան Անգղիոյ մէջ, սակայն յանկարծ թագուհւոյն չեզոքութեան յայտարարութիւնը լսուեցաւ։ Հիմա ալ շատերը կկարծեն թէ Անգղիա պիտի շարունակէ իւր չեզոքութիւնը, մանաւանդ երբ կը նկատեն, թէ անգղիական ժողովրդեան մեծագոյն մասը խաղաղութեան կիսափաքի, և վաճառականաց՝ գործաւորաց և ուրիշ կարգի անձանց կողմանէ գրեր կը տրուին կառավարութեան, պատերազմէ խորշելու, և Անգղիոյ մէջ արդէն տիրած առեւտրական անձկութեան ու անգործութեան աղէտքն առաւել եւս չսաստկացնելու համար։ Իսկ միւս կողմանէ, Անգղիոյ պատերազմի մասնակցութիւնը, կամ՝ ընդհանուր պատերազմ տեսնել ուզողները շատ մը լուրեր ալ կթափեն հրապարակին վրայ։ Գաղղիոյ մէջ ալ, կըսեն, հասարակութեան խորհող մասն ու կարեւոր լրագիրք յուզեալ են այժմ ընդդէմ Ռուսիոյ, և հաւանական է որ Գաղղիոյ կառավարութիւնն ալ այսուհետև մերկանալով չեզոքութեան քողը, մտնէ Արեւելեան խնդրոյն մէջ և Անգղիոյ յարի ու գործակցի. մասնաւորապէս կյիշուի Գաղղիոյ արտաքին գործոց ներկայ նախարարին դէպ ի յայս հակամիտութիւնը։ Յետ այսորիկ Իտալիա և Յունաստան կը ցուցուին՝ այս օրերս Անգղիոյ քաղաքականութեան յարեալ. և Հունգարիա՝ որոյ ի նպաստ Թուրքիոյ ընթացքն ու միտումն արդէն հանրածանօթ է, բաժնուելով Աւստրիայէն՝ առանձինն Անգղիոյ հետ պիտի դաշնակցի եղեր։ Հարկ չէ ըսել, թէ այս վերջին լուրերն կհրատարակեմք մեք իբրև հետաքրքրական ծանօթութիւններ։ Դեռ երկու օր յառաջ զանազան հաւանական լուրեր կային Յունաստանի վրայ, յորոց կարելի չէր հետեւցունել թէ Յունաստան բարեկամ է Թուրքիոյ. նոյնպէս երկու օր յառաջ հեռագիրն լուր տուաւ թէ Իտալիա ալ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ կհետեւի, և այսպէս պատասխանած է Անգղիոյ. այսինքն է՝ թողուլ որ երկու պատերազմող տէրութիւնք առանց միջնորդի ուղղակի խօսին մէկմէկու հետ և հաշտութիւն ու խաղաղութիւն ընեն։ Պէտք է սպասել, որ մօտակայ ժամանակին բովէն անցնին այս ամենը, և ըստ յոգն ու անստոյգը երեւան դայ։ Այսուամենայնիւ կհրաւիրեմք մեր ընթերցողները՝ հեռագիրներն ալ ուշիւ աչքէ անցունել։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատերազմական՝

Անատոլուի և Ռումելիի կողմերը թէև այս տարի սաստիկ ձմեռ, բայց դարձեալ պատերազմական գործողութիւնք կշարունակեն, և անդադար տեղեկութիւններ կթափին։

Բլէֆնայի հռչակաւոր անցքէն յետոյ, Կարինն սկսաւ ուշադրութեան գլխաւոր առարկայ ըլլալ։ Ըստ հեռագրի Իսմայիլ Հաքը փաշայի՝ ամսոյս 19 ին, գունդ մը ռուսական այրուձի Կարինէն 1½ ժամ հեռի Սօուք-Ճէրմէք գիւղը մտնել փորձեր են, բայց չյաջողելով դարձեր են, որովհետև օսմանեան զօրք և քանի մը թնդանօթ ղրկուեր է նոյա վրայ։ Ըստ Թղթակցի Լէվընդ Հերալտի՝ Լօրիս Մէլիքօֆ զօրավարն Տփխիս գացեր է Ս. Ծննդեան տօնի օրերն հոն անցուցնելու համար, և յունվար 28 ին պիտի դառնայ ու այնուհետև Կարնոյ վրայ յարձակում ըլլայ։ Այս զօրավարին քեռորդին իւր հեծելազօրքն դէպ ի Հինձք գիւղի կողմերը հետաղօտելով՝ բաղում պարէն ձեռք անցուցեր է, և Տ. Ղուկասօֆի ու Քիշմիշօֆի զօրաբաժնից հետ պիտի միանայ եղեր։ Առ Լաթիւրքի ալ գրուած է դեկտ. 16 թուով, թէ Ռուսք ձմրան պատճառաւ հարկադրեալ են դարնան թողուլ Կարնոյ վրայ իրենց ընելիք յարձակումն։ Տփխիսէն ալ դեկտ. 20 թուով հեռագիր մը դուրս եկած է, որով կծանուցուի, թէ ռուսական զօրաբաժին մը դեկ. 17 ին յաջողեր է գրաւել Արտանոյշը, անջան պատերազմաւ մը և սակաւ կորուստով։

Ռումելիի կողմին վրայ տրուած տեղեկութեանց անցնելով՝ Սիւլէյման փաշայի դեկտ. 19 թուով մէկ հեռագիրը կը տեսնուի, որով կծանուցանէ թէ՝ 10 վաշտ օսմանեան զօրք, Նիքշօրէն՝ Եբլաբզ-Թէփէէն և Սահվատան-Պօղազլէյէն ելնող ու դաշտը տարածուող սերվաց հետ պատերազմի բռնուելով՝ դիշերուան մինչև ժամը 1 շարունակեր, բայց սերվաց զօրութիւնը կրկնապատիկ և հետերնին 5-6000 ալ Պուլղար դտնուելուն պատճառաւ հարկ եղեր է Շար-քէօյը թողուլ, և կայսերական զօրքը Սօֆիայի կողմը քաշել։ Սիւլէյման փաշա դեկտ. 20 թուով հեռագրով մ'ալ տեղեկութիւն կուտայ, թէ ռուսք դարձեալ ռումբ կարձակեն Ռուսճուքի հիւանդանոցներուն վրայ, թէ՝ անգղիացի բժիշկք հիւանդները կգրկեն կտեղափոխեն, իսկ քիչ մը կարող հիւանդներն պատերու ետևները և գետնափորներու մէջ կապաստանին. և թէ՝ այս կողմանէ ալ փոխադարձաբար Եէրկէօյի հիւանդանոցները պիտի ռմբակոծուին, եթէ վերջին ազդարարութեան մը հակառակ դարձեալ շարունակեն ռուսք ռմբակոծել Ռուսճուքի հիւանդանոցները։ Իւրքիւպի ալ Սերվիացիներէն գրաւուած ըլլալը կհաստատուի. կըսեն, թէ այս տեղւոյն գայմագամն առանց ո՛ր և է դիմադրութեան խոյս տուած ըլլալով՝ հարցաքննութեան և պատժոյ պիտի ենթարկուի ըստ առաջարկութեան օսմանեան խորհրդարանին։ Նոյն իսկ Պէկրատէն ալ դուրս տրուած ծանօթութիւններ կան. վերջապէս կը հաստատուի թէ Ռուսիոյ կողմանէ ամսէ ամիս 1 միլիոն ռուպլի կվճարուի Սերվիոյ։ Սերվիացիք՝ ռուսաց հետ միացած՝ Վիտինի վրայ կը քալեն եղեր. Սերվիացիք Պօսնայի սահմանն ալ անցնելով՝ Զվօրնիքի կողմը քանի մը պահականոցներ գրաւեր են եղեր։ Այս վերջին ծանօթութեանց կարդէն են նաև սա լուրերը, թէ ռուսք իրենց պատրաստութիւնները լրացուցեալ են յետոյ Պալքանները պիտի անցնին, թէ՝ իրենց հետ Էտիրնէի առջև չպիտի բերեն ո՛չ սերվիացիները և ո՛չ ռումանիացիները, և թէ՝ Աղէկսանդր կայսրը քանի մը շաբաթէն պիտի դառնայ Պուլղարիա, և որոշած է Պօլսոյ առջև կնքել հաշտութիւնը։

Թնդանօթարանի վերատեսուչ Մահմուտ փաշա հրաժարեր է, ոմանց կողմանէ իրեն դէմ եղած ծանր ակնարկութեանց պատճառաւ, և կփափաքի եղեր որ օսմանեան խորհրդարանը զինքը կանչէ, և պէտք եղած բացատրութիւնները տրուելով՝ հասարակաց գաղափարը ուղղուի։

— Տէյլի-Թելէկրաֆի Պօլսոյ թղթակիցը չորեքշաբթի օգոստ. Սուլթանին ներկայացեր է։

— Կրետէի գաւառական լրագիրը կհաւաստէ՝ Կրետէի անցեալ ապստամբութեան գլխաւորներէն մէկ քանիին կը-բետէ անցած և խուռվելու սկսած ըլլալը, որոյ վրայ մահմետականք իրար անցնելով սկսեր են գաղթել. սակայն՝ կյուսացուի, կըսէ, որ առանց հրացան մը պայթելու և առանց ո՛րևէ անկարգութեան կվերջանայ սոյն տագնապը։

— Օսման փաշայի Պուքրէշ մտնելն յանակնկալս ըլլալով՝ բաղմութիւն չէ տեսնուեր. բայց ռումանիացի օրիորդիկ մը Օսման փաշայի մերձենալով փունջ մը նուիրեր է. փաշային բժիշկը ղանի գբրկեր սիրեր, և նոյն ինքն փաշան ալ իւր գոհունակութեան ցոյցերը չէ ղլացեր անկէց։

— Մէքքէի և Մէտինէի կողմերը քօլէրայի հիւանդութիւնը երևան ելեր է։

— Օսմանեան խորհրդարանը հինգշաբթի աւուր նիստին մէջ որոշեր է՝ ի դիմաց խորհրդարանին հեռագիր մ'ուղղել Օսման փաշայի, իւր որպիսութիւնն հարցունելու և քաջալերելու համար։

— Ֆէրիդ Շեվքէթ փաշա Բաբերդի զօրաց հրամանատար ընտրուեր, հինգշաբթի օրը Ռումելի կողմէն մայրաքաղաքս եկեր, և այս օրերս յիշեալ պաշտօնատեղին ուղեւորելու վրայ է, կըսէ Պասիրէթ, յուսալով թէ Շէվքէթ փաշա ինչպէս ուրիշ պաշտօններն նոյնպէս և ներկայն յաջողութեամբ ի գլուխ պիտի տանի։

— Բ. Դրան թարգմանչաց դիւանին անդամներէն Թոդաուլեան Դասպար էֆէնտիի՝ երկրորդ աստիճանի երկրորդ կարգի պաշտօնատարութիւն տրուեցաւ։

— Վանայ կուսակալ Հասան փաշա դեկտ. 20 թուով հեռագրեր է զինուորական պաշտօնատան, թէ Պաթնոսի ամբարներէն արմտիք առնելու եկող ռուսական հեծելազօրն չկրցաւ հատ մը բան անդամ վերցունել, և կայսերական օժանդակ զօրաց կողմանէ մինչև վեց ժամու ճանապարհ հեռի Սիւլէյման-կէտիի մղուեցաւ։

— Լա-Թիւրքիի գրածին նայելով՝ պաշտօնավարութենէ հանգիստ առած դաղղիացի ծերունի սպայ մը ժամանակաւ իրեն ընծայեալ շքադրամն այս անդամ Օսման փաշայի նուէր ղրկեր է, հետևեալ երկտող նամակաւ. — «Առ «Օսման փաշա՝ պաշտպանն Բլէֆնայի. «քու քաջութիւնդ թէև վտանգի հան«դիպեցաւ՝ բայց դարձեալ մշտնջենաւոր «է՝ փառքդ. Օսմա՛ն, արդարև քեզի հա«մար մեծ փառք կայ. քու պատուաւոր «ընթացքդ քաջեր պիտի ծնանի. դու «չյաղթուեցար, այլ միայն թշնամւոյն «բազմութենէն բռնուեցար. հաճեցէք «ընդունիլ՝ Նաբոլէոն Ա. ի հրամանին «ներքև ծառայած ծերունի զինուորի «մը կողմանէ ձեզ մատուցեալ նուէրն»։

— Պէշիքայի անգղիական նաւատորմէն Սուլթան անուն զրահաւորին հրամանատարն, Անդղիոյ թագուհւոյն որդի Լիտիմպուրկի դուքսը նամակաւ մը խընդրեր մօրմէն, որ զինքը իւր աներն եղող Ռուսիոյ կայսեր քով պաշտօնով չը ղրկէ. բայց եթէ իւր հայրենեաց համար ծառայութիւն մը հրամայուի իրեն՝ պատրաստ է մտադիր մատուցանել։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Պերլին. 5 յունվ.—Գերմանիոյ կայսրը, տարեգլխի շնորհաւորութեան առթիւ ներկայացող անձանց ըսեր է, թէ ինքը կյուսայ որ պատերազմը իւր սահմանին մէջ փակուած պիտի մնայ, և խաղաղութիւնը պիտի վերահաստատուի ամենուն յուսացածէն աւելի շուտ ժամանակի մէջ։

Հռոմ. 5 յունվ.—Իտալիոյ թագաւորը ընդունեց զկամպէթթա։ Փարիզ դարձաւ Պ. Կամպէթթա, գլխաւոր նախարարին տպարանքը ճաշելէն յետոյ։

Լոնտրա. 2 յուն. — Տէյլի Թելէկրաֆ լրագիրն Անգղիոյ կառավարութեան համար իբրև անարգանք մը կնկատէ Ռուսիոյ տուած պատասխանը. սակայն Սթանտարդ՝ Մորնինկ-Բօսթ Տէյլի-Նիուզ և Թայմզ լրագիրք ընդհակառակն կհամարին։

Անգղիոյ մէջ հասարակային բազմաթիւ գումարումներ ըլլալով՝ խաղաղութեան նպաստաւոր գտնուած են։

Պաշտօնական լրագիրն կծանուցանէ, Պարոն Լայարտի՝ Պօլսոյ, և Պ. Էլիոդի՝ Վիէննայի համար վերջնական կերպիւ դեսպան անուանիլն։

5 յունվ.—Կոմս Գարնարվօն՝ վաճառականաց պատգամաւորաց ըսեր է. «Անգղիոյ կառավարութեան ընթացքը փոխուած չէ. Անգղիոյ կառավարութիւնը ո՛չ միջնորդութեան և ո՛չ ալ միջամտութեան ձեռնարկած չէ. միայն թէ հաշտութեան համար սկզբնաւորութիւն ըրած է. սա՛ կայ, որ արևելեան խնդիրն եւրոպական խնդրոց կարգն ըլլալով՝ երկու պատերազմողք չեն կրնար առանձինն լուծել. և ըստ որում Անգղիա եւրոպական տէրութիւններէն է՝ չէ թէ մէկ ձայնի այլ դուցէ վերջնական ձայնի մը տէր է։ Այսու ամենայնիւ և ո՛չ մէկ Անգղիացի չուզեր Գրիմի պատերազմը երկրորդել։

Փարիզ. 2 յունվ. — Միտհաթ փաշա երէկ հոս հասաւ, և այսօր Լոնտրա պիտի երթայ։

Բազմաթիւ լրագրաց գրուածոց ի պատասխան՝ զօրավար Բոչպուէ հրատարակած նամակին մէջ կըսէ, թէ նախորդ նախարարաց ընթացից նպատակը կառավարական անակնկալ փոփոխութիւն մ'ընել չէր, և թէ՝ զինուորական պատրաստութեանց նպատակն էր երկրին պահպանութիւնը։

Վիէննա. 2 յունվ.—Երէկ կայսրը թուազօն տ'Օր պատուանշանին մեծ ժապաւէնն ընծայեց Անտրասի կոմսին։

(Դեռ քանի մ'օր յառաջ կըսէին, թէ կայսրը յանդիմաներ է զսա, իւր քաղաքական ընթացից համար, և հրամայեր է ելնել Ռուսիոյ և Գերմանիոյ միութենէն)։

Տեղւոյս քաղաքական ակումբներուն մէջ հաւանական կհամարուի զինադադար մը։

Բեղրսպուրկէն եկած հեռագրոց նայելով՝ Ռուսիոյ կայսերական գերդաստանէն եղող և պատերազմական վայրերը գտնուող իշխանք՝ Բեղրսպուրկ պիտի դառնան։

Վիէննայի մէջ ընդհանրապէս կկարծուի, թէ Ռուսիա պատրաստ է ընդունիլ Բ. Դրան կողմանէ ուղղակի իրեն ըլլալիք առաջարկութիւնները։ Սթանտար լրագիրն ալ այս կարծիքն ունի։

Ճյունվ.—Քանի մը կողմանէ առնուած լուրերը՝ հաշտութիւնն հաւանական կցուցնեն։ Անգլիա հետամուտ է՝ զինադադարի համար Ռուսիոյ պայմանները իմանալ, և կշարունակէ քաղաքագիտական գործողութիւնները։

Եւրոպական լրագիրներէն՝

Փարիզ. 26 դեկտ։— Գաղղիոյ կառավարութիւնն այս անդամի պաշտօնէ հերքեց ա'յն լուրը, թէ Գաղղիա գործնականապէս պիտի միջամտէ Արեւելեան խնդրոյն։

Արտաքին գործոց նախարարն շրջաբերականաւ մը ծանոյց տէրութեանց, թէ Գաղղիա չկրնար անտարբեր մնալ, եթէ Միջերկրականի մէջ ո'ր և է փոփոխութիւն տեղի ունենայ. սակայն Անատոլիի կամ Ռումելիի մէջ քանի մը գաւառաց համար ըլլալիք կարգադրութեանց խնդրոյն մէջ Գաղղիա ո'ր և է շահ չունենալով՝ այդ մասին անտարբեր կմնայ։

Զէթինէ. 31 դեկտ։— Գարատաղցիք դարձեալ սկսան ռմբակոծել Պարը, օսմանեան հրամանատարը չուզելով անձնատուր ըլլալ թնդանօթներուն ու ռազմամթերքը։

Պէլկրատ. 29 դեկտ։— Պաշտօնական լրագիրք կծանուցանեն, թէ սերվիացիք գրաւեցին Շէհր-քէօյը դեկտ. 16/28ին երկօրեայ պատերազմէ յետոյ։ Սերվաց ձեռք անցան քանի մը թնդանօթ, հրանիւթ և հրացանք։

Պուքրէշ 28 դեկտ.— Ռումանիոյ զօրաց յառաջապահք Վիտինի առջև հասան։ Ի մօտոյ պէտք եղած ամրութեանց շինութեան պիտի ձեռնարկուի՝ Վիտինի մերձենալու համար։

Բեղրսպուրկ. 31 դեկտ.— Աժանս Բիւս կըսէ, թէ Անգլիա եթէ թուրքիոյ ո'ր-և է մէկ կողմը գրաւէ, Ռուսիա պատերազմի հրատարակութիւն պիտի համարի զայն։

Բեղրսպուրկ. 24 դեկտ.— Կայսրը քաղաքապետութեան կողմանէ ներկայացողներուն ըսաւ.— «Խիստ գոհ եմ, Բլէվնայի առջև չդացած ուրախութեանդս վրայ ձեզի հետ տեսնուելուս համար. տակաւին շատ ընելիքներ ունիմք. պէտք է Աստուծոյ օգնութեան ապաւինիմք։»

Բեղրսպուրկ. 28 դեկտ. (պաշտօնական)։— Նիքոլայէֆէն կհեռագրեն, թէ Մէրսին շրջանաւուն մէջ 785ի չափ զօրք, 4 սպայակուտի անդամ, 9ի չափ բարձրաստիճան զինուորականք, 2 ձի, 12 կանայք և տղայք և շատ պարէն և բաւական դրամ։ Զօրաց ամենքն ալ Սեվաստիոպոլ, և սպայք և կանայք ու տղայք Օտէսա ղրկուեցան։

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ասաքիրի շահանէ սարաճխանէ անպարբնտա միութերաքիմ դրրգ էլլի պին գբյէ մընդտարը միութենէվի քէօսէլէ փարչալէրինին պէհասը եիւզիւք դայիմէ եիւղ ղուրուշա օլարագ նագտէն վէ փէշինէն վէ եախօտ թագսիթի կէլմիշ նիզամիյէ խաղինէսինին էշեա պէհասը սուրէթլէրինտէն եինէ եիւզիւք դայիմէ եիւղ ղուրուշա օլարագ մահսուլ իտիլմէք շարթը իլէ ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ միւզայէտէյէ գօնուլմուշ վէ ֆիյաթը մալիւմէ իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ գալմըշ օլմաղլէ, տահա ղիյատէ ֆիյաթլէ իշթիրասընա թալիպ օլանլէրին քեանունի եվվէլ ռումինին եէկիրմի պէրինճի գիւնի իճրա օլունաճագ նիհայէթ գարարընտա տարը շուրայի ասքէրկյէ կէլմէլէրի, վէ էշեայի մեղքիւրի կէօրմէք վէ ֆիյաթը մուգարրէրէսինտէն մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին տահա էվվէլքէ անպարը մեղքիւրէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

20 քեանունի էվվէլ 1877

Պապը Սէրասքէրի

Սուլթան Մահմուտ խան էվվէլ թապէ սէրահ հաղրէթլէրի էվգաֆընտան Պէյօղլունտա թագսիմին ճանիպը եսարընտա քային իւղէրինտէ պիր պապ մահալլէպիճի տիւքեանը իլէ էպնիյէի սայիրէի միւշթէմիլ մալիւմ էլ մընդտար արսա պիլ միւզայէտէ սաթըլաճաղը, վէ պէհեր ղերայը դայիմէ ֆիյաթը միրիյէ իլէ իւչ եիւզ եէթմիշ ղուրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղը, վէ թարիխը իլանըն եէկիրմի պիրինճի կիւնի սաաթ տօդուզտէ պունըն դարարը դաթիսի վիրիլէճէյի ղաղէթալէր վասէթասը իլէ իլան օլունմըշ ըտը։ Պաղը ղաղէթալէր պու իլանը պաղըլէրինտէն պիր իբի կիւն սօնղրա իճրա իթմիշ օլտըղընտան գանղը կիւն միւտտէթին խիթամ պուլաճաղը էղհանճա թէրէտտիւտի միւճիպ պուլընմըշ օլտըղընտան՝ իշ պու թէրէտտիւտին տէֆի իչուն միւտտէթը իլանըն իշպու քեանունի էվվէլ ռումինին օթուզ պիրինճի ճիւմա իրթէսի կիւնի սաաթ տօդուզտա խիթամ պուլաճաղը թալիպ լէրին մալիւմի օլմագ իւչիւն, թէ.քրար իլան դբլընտը էվգաֆը հիւմայուն վարիտաթ իտարէսինտէն։

ԱՌ ԱՐԵԳԱԿՆ

ՄԵԾ ՏՈՒՆ ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԴԵՂՕՐԷԻՑ
Վ. ԾԱՆՆԻ
Բերա Մեծ փողոց Աղամամի թիւ 77

ԵՒ
Կ. Պոլիս Կամուրջի հրապարակը թիւ 1—2

Եւրոպիոյ առաջին գործարանաց հետ յարաբերութեամբ կապուած, և իւր դեղորէից ընտրութեամբն և դնոց չափաւորութեամբ հրաշակուած։

Մակի մթերանոց անուանի Հ. Նէսթլէ քիմիագէտին շինած Ֆն. լաթէնչին, որ փոքրիկ աբէ տղայոց, տկար կաղմուններեղող և հիւանդութենէ ապաքինելոց միակ անդարար ուտելիքէն համայն Եւրոպիոյ մէջ ընդունուած և ամեն գըլխաւոր բժշկաց հաւանութիւնն ստացած։

Հոն կը գտնուի նաև։

Քոմֆո (մատակի խմորեալ կաթ) որ մեծ համբաւ ունի Եւրոպիոյ մէջ և շատ կը փնտրուի։

Սնոֆիոլ՝ Գինին, զուտ և մաքուր, Բէլթիէ, Տիոպօսք, Ժօպոթ և Էվանս Լէղէ ճարտար քիմիագէտներէն պատրաստուած։

Ձկան ճարպ, զուտ Քրիսթիանայի Բէթկէր Մէլլէրի գործարանէն եկած։

Եէրդէ (հինտիպա) խահուէ, Լուտվիսպուրկի Հ. Ֆրանք գործարանէն եկած ստամոքսի ուժ տուող և ախորժակ բացող որ հաստակ խահուէի հետ խառնելով՝ գինը մեծապէս կիջեցնէ՝ առանց համն ու հոտը փոխելու։

Աբոնէոպոկան սոսայ ամեն ժամու մէջ։

Տէնժէնի ջուր, մաղերու անվրիպելի ներկ։

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՀԱՏՔ ՀՈԼԼՕՈՒԷԻ

Լեարդի, ստամոքսի, և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը, նաև ջղային տկարութեան, ուժաթափութեան և տխրութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անչափաւորութեանց հետքերը։ Սրտի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ։ Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբը սրտախառնութիւն, կուժուութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լեցուած կաղեր, գլխի ցաւեր կը վանէ. մարսողութիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ՝ որ շատ անդամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ, ուժեղ, և բնական դիրքը կզգենու։

ONGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈԼՕՈՒԷԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք բուժելու մասին ունեցած պալսամական յատկութեանցը չհաւասարիր բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թունաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (չիրիփէնչէ), սրունից և ստեանց վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կլաւանան։ Օգտակար է նաև հարբուխի, հազի, սրտի բարախման, մանաւանդ օդացաւ (եէլ) ըսուած հիւանդութեան։ Իւր կազդուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբը խոյլ (սըրաճա) հիւանդութեան ապականիչ զօրութիւնը ի'նչ աստիճան որ ըլլայ՝ կը դիմադրաւէ։

Այս դեղերուն դործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, և մասնաւորապէս Պոհէմ-գափու Թաշխանի կողմերը Պ. Գասապետնի դեղարանը՝ Նօ. 7 կը ծախուի։

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն աջքթոր Հոլլօուէ ի Լոնտոն Օքսֆօրտ փողոց թիւ 533։

ՊԱՅՄԱՆՔ ՓՈՒՆՋԻ

1.—Փունջը ՁՈՐԵՇԱԲԹԻ և ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի։

2.—Տարեկան բաժանորդագինն է միայն չորս արծաթ մէճիա՝ կանխիկ վճարելի թէ՛ մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց և թէ դաւառաց համար։

3.—Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի։

4.—Տեղական ու դաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ։

5.—Հատը 60 փարայ է, և կը գտնուի ամեն Հայ դրավաճառաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով։

6.—Ծանուցման տողը 3 ղրուշ է մէկ անդամի համար։ Աւելի ատան կըլլայ աւելի անդամներու համար։

7.—Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան, Կ. Պոլիս Ալաճա-Համամ Խալիլ խան միջին յարկ թիւ 19։

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ